

RTU studiju kurss "Ekonomikas teoriju attīstības vēsture"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0038
Nosaukums	Ekonomikas teoriju attīstības vēsture
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Vladislavs Malahovskis - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 4.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros studenti tiek iepazīstināti ar ekonomikas koncepciju un teoriju evolūciju no Senajiem laikiem līdz mūsdienām, aplūkojot dažādu uzskatu saskarsmi, kā arī analizēt saimnieciskās attīstības tendences, pārmaiņas un neveiksmes. Izvērtējot vēsturisko pieredzi, studiju kurss pilnveido studentu izpratni par notiekošajiem procesiem ekonomikā mūsdienās.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt studentiem zināšanas par galvenajām ekonomiskajām teorijām vēsturiskā griezumā un attīstīt spējas analizēt sabiedrības izpratni par saimnieciskajiem apstākļiem dažādos vēstures posmos un periodos, saskatīt problēmjautājumus. Zināšanas – raksturot galvenās tiesību ekonomiskās teorijas. Izpratne – noteikt un identificēt saimnieciskos apstākļus dažādos vēstures laikmetos un periodos, spējas saskatīt attīstību, problēmas un galvenos ietekmējošos faktorus. Pielietošana – pielietot un demonstrēt zināšanas un prasmes sagatavojot referātu, prezentāciju, kā arī piedaloties diskusijās seminārnodarībās. Analīze – analizēt, sistematizēt ekonomikas teoriju evolūciju no Senajiem laikiem līdz mūsdienām. Sintēze – argumentēt savu viedokli seminārnodarībās, sastādīt ekonomikas teoriju vēstures jēdzienu tabulu un spēt izskaidrot jēdzienus. Izvērtēšana – izmantojot sinhrono un diahrono metodi, vērtēt vēsturisko teorētisko un praktisko pieredzi.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Ekonomikas vēstures avotu un literatūras studijas seminārnodarībām un eksāmenam. Referāta un prezentācijas sagatavošana. Tabulas ar ekonomikas teorijas jēdzieniem sagatavošana.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Krilovs Leonīds (2014), Ekonomiskās domas retrospekcija, Rīga: RTU. 2. History of economic thought (2018). https://www.newworldencyclopedia.org/entry/History_of_economic_thought 3. Bukovskis Kārlis (2023, 2024). Ekonomiskā marksisma skola, Keinsisms. https://enciklopedija.lv/ 4. Karmīte Raita (2024). Ekonomikas zinātne Latvijā. https://enciklopedija.lv/ 5. Šumilo Ērika. Starptautiskās ekonomikas vēsture (e-grāmata) https://profizgl.lv/mod/book/view.php?id=4760&chapterid=1410 6. Takashi, Negishi (1989), The History of Economic Theory, North Holland. https://www.sciencedirect.com/book/9780444704375/history-of-economic-theory#book-description 7. Krūmiņš Gatis (sast. 2017). Latvijas tautsaimniecības vēsture. Rīga: Jumava, 1052 lpp. Papildu/Additional: 1. Stiglics Džozefs (2010), Globalizācija un neapmierinātība ar to, Rīga: BA Turība. 2. Weber, Max (2003), The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism, Dover Publications Inc. 3. Smith, Adam (2007). The Wealth of Nations, MetaLibri Digital Library. https://www.ibiblio.org/ml/libri/s/SmithA_WealthNations_p.pdf 4. Markss Kārlis (2010), Kapitāls, Rīga: Zvaigzne ABC. 6. Aizsilnieks Arnolds (1968), Latvijas saimniecības vēsture (1914–1945). Stokholma, Apg. Daugava, 982 lpp. 7. Nacionālā Enciklopēdija. https://enciklopedija.lv/
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vispārējās zināšanas pasaules vēsturē.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Cilvēks, sabiedrība, ekonomika un zinātne. Ekonomikas vēstures un tās teoriju loma ekonomikas zinātņu apgūšanā. Pētīšanas metodes.	4	6	2	8
2. Ekonomiskās domas priekšvēsture: Senie Austrumi, antīkā sabiedrība, viduslaiku Eiropa.	6	4	2	8
3. Rietumvalstu koloniālā ekspansija un merkantilisma doktrīna.	4	4	2	6
4. Rūpniecības apvērsums un klasiskās ekonomiskā liberālisma teorijas. Fiziokrātu skola.	8	10	4	14
5. Sociālekonomiskās utopijas. Marksisms.	4	6	2	8
6. Vācijas vēsturiskā skola, tās spilgtākie pārstāvji.	2	4	0	6
7. ASV izveidošanās un ASV institucionālā skola.	2	6	2	6
8. Neoklasiskās ekonomiskās teorijas.	2	6	0	8

9.Keinsisms.	4	6	2	8
10.Neoliberālisma teorija.	2	6	2	6
11.Ekonomiskās domas vēsture Latvijā.	4	4	2	6
Kopā:	42	62	20	84

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1.Spēj parādīt zināšanas par ekonomikas teoriju vēsturi un virzieniem, avotiem un izziņas metodēm no Senajiem līdz mūsdienām. 2.Spēj saskatīt un formulēt ekonomisko teoriju attīstību, problēmas un galvenos ietekmējošos faktorus.	Atbildes seminārnodarbībās, atbildes eksāmenā.
Prasmes: 3.Spēj formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus ekonomikas teoriju attīstības vēsturē; tās izskaidrot un argumentēti diskutēt. 4.Spēj analizēt ekonomiskos apstākļus un atšķirības dažādos vēstures posmos.	Tabulas ar ekonomikas teorijas jēdzieniem sagatavošana, atbildes eksāmenā, referāta un prezentācijas izstrāde.
Kompetences: 5.Spēj pielietot iegūtās zināšanas, iemaņas un prasmes dažādu ekonomikas teoriju analīzē un kritiskā izvērtēšanā. 6.Spēj izskaidrot ekonomiskās domāšanas nozīmi sabiedrības dzīvē.	Atbildes semināros, diskusijās, patstāvīgā darba prezentācija, atbildes eksāmenā, kursa biedru prezentāciju analītiska izvērtēšana.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Sagatavota referāta prezentācija.	30
Sagatavota tabula ar jēdzieniem.	30
Noslēguma pārbaudījums: tests.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.0	21.0	21.0	0.0		*	